

Kéri Gyula

"A gyorsuló időben egyre sűrűsödnek a szomorú alkalmak - és ritkulnak a sorok, fogy az a nagy generáció, amely magát a XX. századot jelenti és jelentette.

Lassan és törvényszerűen egyre kevesebben állnak körül végtisztességet adón egy-egy sírt; vagy állnak egy élettelen fal elé annak urnafülkéire meredten azok közül, akik ennek a változásokban, gondokban - bajokban - de fejlődésben, örömeiben és eredményekben egyként bővelkedő elmúlt pár évtizednek tanúi, alakítói és részesei voltak; - és egyre többen lesznek, akik számára mindez csak történelem.

A Kéri Gyula életének kezdetét és végét jelző évszámok teljesen a XX. századivá teszik Őt, aki ezt a nehéz szerepet tudatosan vállalta, a rábízott talentumokkal jól sáfárkodott - dolgozott, épített, tervezett és álmodott.

Kéri Gyula építészmérnök volt, hivatásának élt. Mindig a lényeges érdekelte, feladatait tekintette célnak és Magát, életét eszköznek a tervei megvalósításáért vívott folytonos küzdelemben. Intő példa Ő is - követni való - hiszen olyan sokan tették és teszik, hogy a célt és az eszközt manapság megcserélik.

Igyekezett a lehető teljességre. " Mindenről minél többet tudni", Nála módszer volt. Nem fogadott el semmit adottnak, változtathatatlanak - végig megőrizte az EMBER jogát -, hogy kérdezzen és kételkedjék, hogy okokat és összefüggéseket keressen a sokszor egyre szétszóródottabbnak tetsző világban.

Elvei voltak - elvek, melyeket a nagy idők kovácsoltak szilárddá, és azokhoz mindig hű maradt; mindent hittel tett, és ha csalódások érték - csak újabb erőt merített belőlük a további küzdelemre.

Nem letört lett, csak egyre bölcsőbb. Két végéről égette a gyertyát, minden idegszálával a valóságot érzékelt - Kéri Gyula teljes életet élt.

Mindehhez a zene szeretete és művelése adta a menedéket, a biztos támaszt. Kéri Gyulának - az embernek és építésznek a zene volt nagy titka és varázseszköze, innét merített erő; önmagát, a harmóniát a muzsikában kereste és találta meg.

Utolsó nagy munkájának befejezését még megérte, de a saját lábára éppen most álló nagy szálló életét már nem szemlélheti.

Ceruza és vonó, kis unokák, gyermekei, felesége, élni küzdő utolsó épületalkotása egyszerre maradtak árvák - mint ahogy mi is, még hátramaradtak - nélküle, építészeti közéletünkhöz tartozó jellegzetes, gazdag személyiségének elvesztésével újra szegényebbek.

A Magyar Építőművészek Szövetsége tagsága, Vezetősége és Elnöksége nevében búcsúzóan Kéri Gyulától az építészről, az embertől, Szövetségünk alapító tagjától.

Emlékét híven megőrizzük."

Farkasdy Zoltán - A temetésen elmondott búcsúztató

Kéri Gyula Budapesten 1912. ápr. 15.-én született és 1979. máj. 5.-én Budapesten halt meg. Zeneművészeti konzervatóriumot végzett, majd jogi tanulmányokat folytatott Budapesten. 1935-ben kapott építészmérnöki oklevelet a budapesti műszaki egyetemen.

Generációja, mint maga is, éppen csak belekóstolt a szakmába, leste titkait, próbálgatta erejét, amikor kitört a háború.

1939-1940-ben a Balatoni Intézet Bizottság mérnöke volt, műemlékvédelemmel és kisebb tervezésekkel foglalkozott.

A háborút túlélve 1946-ban építőmesteri oklevelet is szerez. 1949-ig részt vett a háború utáni újjáépítésben, ezt követően a BUVÁTI (Bp.-i Városépítési Tervező Vállalat) építésztervező szakosztályának vezetője. Itt dolgozott 1968-ig, majd a SZÖVTERV (Szövetkezeti Tervező Vállalat) kötelékébe került.

Épületei: Óbuda gázgyári bérházak, Pécsi OTI Tüdőszanatórium, Rumbach utcai kórház, Dél-pesti 8000 ágyas kórház, rendelőintézetek, bölcsődék, Bosnyák téri piac, István téri piac, lakóházak, Rácfürdő, Hotel Thermál Margitsziget, állatkerti házak, Budafoki rendelő intézet.

Hat legjelentősebb munkája időrendi sorrendben:

1957-ben tervezett lakóépült 1961-ben épült meg Budapesten a VIII. kerületben az Üllői út 117. szám alatt

Az Építészet Művészete 1962-es 4. évfolyamában Iványi László cikke a Lakóépületről

"Az 1956 utáni időkben több új lakóépület épült az Üllői útnak ezen a szakaszán, hasonló beépítési adottságokból kiindulva, tehát saroktelken, az Üllői út és a becsatlakozó mellékutca felől csatlakozó párkánymagassággal. Sajnos talán éppen ebből az adottságból keletkező tömegkialakítási nehézségek jelentkeznek az épületnél. A különböző párkánymagassággal csatlakozó, egymásra merőleges épületszárnyak és a lépcsőház tömegének találkozása nem éri el egyes homlokzatok megfogalmazásának színvonalát.

Az épület, alaprajz- s szerkezet-rendszerét tisztán kihasználva, a félszobák s a nappaliek előtt elhelyezkedő loggiák plasztikusan alakított ritmusából nagyvonalú és mégis lakóházszerű homlokzatot nyújt az Üllői út felől. A lakás alaprajzok lényegében tehát a homlokzatról leolvashatóak, s róluk még csak annyit, hogy a kis alapterület kívánta egyszerűséggel tagolta őket a tervező.

A programnak azt a szerencsés adottságát, hogy a földszinten bank fiók helyezkedik el, a tervező ki tudta használni, s az egységesen kialakított földszinti üvegfal könnyedsége az emeleti tömeg zártságával kellemes ellentétet képez.

Az épület anyagainak megválasztása, a vakolt burkolt felületek s azok egymásközi arányának folthatása jól hangsúlyozzák a tervező szándékát."

1961-ben Kéri Gyula írt a lakóépületről cikket az *Építészet Művészete* folyóiratba, ami az 5. évfolyamban jelent meg

"Az Üllői út felé eső rész földszint + 6 emeletes, az Erő utcai földszint +3 emeletes. Az Üllői út felől a földszinten Nemzeti Bank fiók épült.

Az Ernő utcai részen csak lakások vannak, de itt van az alagsorban a kazánház, amely jól világítható és szellőztethető, a felemelt földszinti padló alatt. A két tömböt összekapcsolja a főlépcsőház (a kapubejárattól). Az épület Üllői úti tömbjében 42 lakás, az Ernő utcai tömbben 18 lakás, az egész épületben összesen 60 lakás van.

Az üllői úti tömb 4 fogatos, részben egy-, részben két és félszobás lakásokkal. Ugyanezen tömb tetején van a mosókonyharész, a másik tömbről is közvetlenül megközelíthetően, továbbá 2 garzonlakás. A két tömbnek egy bejárata van, egy házmaster ellenőrzéssel, a bejárattól minden főlépcső közvetlenül elérhető.

Az Üllői úti szárny harántkiváltókkal, amelyeknek függőfolyosó és az utcai szárny főfalas, a közepén

Az egész épület központi fűtéses, gázberendezéssel van ellátva.

Az épület külseje magasságában a megadott lehetőségekhez. A ugyanolyan magasságban telken, ahol most egy földszintes

A loggiák türkiz színre vannak része mezőturi rácsai kovácsoltvas hajtogatva, fekete színre rész egyrétegű portáljával egészen a mennyezetig üvegfelületet ad.

pillérvázás, konzolosan támaszkodik a homlokzat. A mellékutcai pillértraktussal.

a fürdőszoba, konyha

illeszkedik a környezethez és mellékutcai szárny folytatható a szomszédos elavult épület áll.

festve. A hálószobák kiugró téglaburkolatos. A loggia szalagokból vannak patinázva. A földszinti bank

A mellékutcai homlokzaton a függőleges és vízszintes, világos színű csíkok között pasztellszínezésű betétek vannak vakolatból, mindegy 1 cm-nyi előreugrással. E betétekben vannak az ablakok elhelyezve."

1960-1964 között épült Állatkerti házak: Zsiráfház, Bivalyház, Teveház

A Második Világháború során az Állatkert szinte valamennyi épülete súlyos károkat szenvedett. Néhány közülük oly mértékű károsodást szenvedett, hogy újjáépíteni már nem, legfeljebb csak újraépíteni lehetett volna őket. Ehelyett azonban néhány elpusztult épület helyén teljesen új állatházakat emeltek, a kor sajátos, -csupabeton- stílusában. Ezek közül a legjellemzőbb az 1960-as években épült új Zsiráfház, a Bölényház, illetve a Teveház, melyeket nagyrészt két építész, Kéri Gyula és Bognár Ferenc tervezett.

A Bölényház az 1944-ben elpusztult Bivalyház pótlására ideiglenesen felépített Szarvasmarhaház helyén épült 1963-1964 között, Kéri Gyula és Bognár Ferenc - az új Zsiráfház alkotói - tervei alapján szocialista realista stílusban. Jellegzetes díszítőeleme az őskori barlangrajzokra utaló bölényábrázolás a homlokzatán.

Jelenleg vörös bivalyok, vízivalyok, varacskos disznók élnek itt, az emeleten pedig irodák működnek. Korábban széles szájú orrszarvúk bemutatóhelye volt.

Kéri Gyula cikke az állatházakról az *Építész Művészete* folyóiratban 1964-ben jelent meg:

"A Fővárosi Állat- és Növénykert a jelenlegi építészeti formájában és elrendezésében közvetlenül az első világháború előtt készült. Időközben egyes épületei tönkrementek, elavultak, néhány a második háború alatt pusztult el vagy rongálódott meg. Az újabb időkben így kellett felújítani a pálmaházat, a régi helyén új barlang-mozit készíteni, számos épületet átalakítani, legújabbban az elefántházat korszerűsíteni.

A régi állatkert természetesen a korszerű állat-bemutatói igényeknek már aligha felel meg. A hűvösvölgyi végállomásnál kijelölt kb. 300 holdnyi terület ennél majd sokkal alkalmasabb lesz, azonban addig e régi területet meg kell őrizni, megtartani, a lehetőségekhez képest javítani és alakítani.

A régi állatkert specialitása volt, hogy az iroda, kisegítő, kiegészítő részlegek decentrizálva voltak, egy-egy állatházhoz építve vagy annak az emeletén. Ez a megoldás sajnos akadályozza mind a két különböző rendeltetésű egységet abban, hogy önmagában teljesen

megfelelő legyen. Mégis, alapvető e helyen a szűkös terület és az eredeti alapvetés miatt.

Ez az elgondolás volt az oka annak, hogy pl. a tönkrement régi bölényház helyén egy új építményben kapott helyet az igazgatóság és a műszaki iroda. Az új zsiráfház hátsó emeleti részén laboratóriumok készültek, melyekre az állattudományok fejlődése során igény támadt. Nem volt más megoldás, nem volt hely.

A régi állatkert másik specialitása volt, hogy az állatok és az épület látványa egymást zavarta. Korszerű állatbemutatóhoz igen nagy terület szükséges, természetes környezet hagyása vagy alakítása, amelyben a közönségtől való elválasztása szinte teljesen rejtett (nem látható árkok). Az épületek nem feltűnőek, bár karakteresek, a tájba-környezetbe beleformáztak, szinte természeti formák kikeresgelése által.

Ezt a problémát meglevő állatkertünkben nem lehet megoldani. Valahogyan el kell tüntetni, inkább csökkenteni a közönségtől elválasztó rácsokat (Afrikai istállónál süllyesztés, bölényháznál szintén, elefántháznál a rácsok lebontása után alacsony mellvéd, s mögötte betonjárda, vas tüskézéssel, amelyre az állat nem lép rá, a zsiráfháznál acél huzalok vasrács helyett stb.).

A bemutatott képanyag a zsiráfházat ábrázolja. Földszintjén van a zsiráfok istállója, két szintet átfogó magasságban, felhúzható acélhálós függönnyel kettéválaszthatóan. Kisebb antilop istállók helyezkednek el körülötte, egyszintes belső magassággal. A zsiráfok felső világítást kapnak, kettős üvegbeton mennyezeten.

Az emeleti rész tartalmazza a laboratóriumokat és az emlős osztály vezetőjének irodahelyiségeit, továbbá egy vendégszobát.

A szerkezet tartóeleme a külső téglafal és a középső vasbeton gyűrűből álló oszlop (a belsejében a központi-fűtés kéménye van). Az oszlopból sugár irányban, spirálisan emelkedően indulnak a mennyezeti tartógerendák, közöttük monolit vasbeton lemezekkel (torz felületet képeznek). A téglafal kívülről cementes vakolattal, kőporos zúzalékanyaggal adagolva, végig van csurgatva.

A fém nyílászáró-szerkezetek, elektromos távkezelésű, kettős lemezelésű, szigetelt vasajtók, szürke mázolásal.

A kifutó vasszerkezete közé nagyszilárdságú acélhuzalok feszítésével a rács látványát minimálisra csökkenti."

Budapest, XXII. kerületben a Budafoki Szakorvosi Rendelő Intézet, 1965-ben épült meg

Rakonczai Nóra 2011-es diplomaterve a szakorvosi rendelő bővítése, amiről építészeti műleírást készített:

XXII. kerület, Budafok központjában a Duna utca, Játék utca, Szent István tér és Leányka utca közötti telken található a Budafoki Szakorvosi Rendelő Intézet. 1965-ben épült meg Kéri Gyula tervei alapján.

Három fő épülettömbből áll, mind a 3 épülettömb lapostetős. A telek területén 3 nagyobb fa található. A telek keleti oldalán felszíni parkoló található. A telek északi oldalán 10 méteres előkerttel található az alagsor+F+3 szintes főtömb, amely egy 10,40 méteres szélességű és 46,00 méter hosszúságú vasbeton pillérvázású épület Bohn födémmel (szintterület:

2.410 m²). Az épület északra tájolt helyiségekkel és déli oldalán közlekedő-váróterrel került kialakításra. A homlokzatburkolás: a látható vasbetonváz helyszíni műkö, a parapetek romhányi kerámialapokkal, a bútüfalak pedig piros hódmezővásárhelyi téglával burkoltak.

Az északi főtömb déli oldalán a főtömbnél magasabb közlekedőmag található, ami magában foglalja a lépcsőket és felvonókat, illetve a vizes helyiségeket (szintterület: 1.282 m²). A 2. tömböt a telek keleti oldalán található 12,00 méter szélességű és 26,30 méter hosszúságú 5,00-8,00 méter közötti előkerttel rendelkező (szintterület: 316 m²). földszintes gyermekorvosi rendelő képezi. A

3. tömb a telek déli oldalán található, ez egy 12,60 méter szélességű és 33,50 méter hosszúságú telekhatáron álló (szintterület: 422 m²) földszintes gyógyszertári épület.

Budapest, XIV. kerület, Bosnyák tér Piac 1966-ban épült meg

1967-ben Budai Aurél cikke a Bosnyáktéri piacról az Építészet Művészete folyóiratba.

"A városrendezési terv koncepciója a Nagy Lajos király útja - Csömöri út - Rákos patak és Bosnyák utca által határolt területet zöldbe ágyazott elhelyezésű közintézmények számára jelölte ki. Itt a már régebben meglévő két templomon túlmenően sporttelep és villamos végállomás van a jelen piacon kívül, és két további épület helye van kijelölve, az egyik a Nagy Lajos király út mentén a lebontott piaci bódék

helyén, a másik pedig a Csömöri út vonalában a templom és a piac épülettömbjei között. A városrendezési koncepció a katolikus templom beépítési vonalát és párkánymagasságát kívánta továbbvinni a Csömöri út délkeleti oldalának lezárására, s ezt részben a felépült piacépület, részben a létesítendő kijelölt beépítés tömbjeivel kívánta elérni. A piac jellegzetesen földszintes funkciója komplexumát a főútvonal felől egy egyemeletes fejpület takarja el, amely épületrész emeletén olyan helyiségek is vannak, amelyeknek a programkialakításkor még élő funkciója ma már megszűnt. Az emeletre két lépcsőház visz fel, itt helyezkedik el a piac igazgatóságának három irodahelyisége.

A fejpület földszintjén közért-üzletek vannak a piac logikusan kifejtett rendszerével bizonyos ellentmondásban az utca felé fordítva, teljesen kitöltve a rendelkezésre álló teret. (Két hús-hentesárú üzlet is van szimmetrikusan az épület két sarkán.)

Kissé hivalkodó fejpület mögött ott van maga a piac, s ez az a terület, ahol a tervező a túlzó városrendezési, közegészségügyi és monumentalitásra kényszerítő igényektől megszabadulva a szerkezet és funkció abszolút tiszta egységét és ez ebben rejülő magas esztétikai értéket tudta produkálni.

A fejpülethez csatlakozó két oldalszárny és egy keresztaszárny zárja körül a részben fedett, részben nyitott, zárt udvarként kialakított batyuspiacot. A tér összhatása megkapó és az ókori görög agorák hangulatát idézi. Az oldalszárnyak a legkorszerűbb kereskedelem-szervezési elvel szerint befelé fordulnak, kívül a kocsitól felé a rakodórampa, elzárva a gyalogforgalomtól, kizárólag a teherautókról történő áru berakodás számára; az utcai traktusban a raktárak nyílnak a rájáról, ezekhez csatlakozóan az udvari traktus szolgál üzlettéül, belső homlokzata végig kirakatokkal.

E kirakatok nagyon szellemes módon ablakokon keresztül árusításra és szabályos üzletforgalomra egyaránt alkalmasak. Az elválasztó válaszfalak a szerkezettől függetlenül tetszés szerinti helyen elbonthatóak vagy felépíthetőek, az üzlettulajdonos esteleges változásait figyelembe véve. (Az üzlettulajdonosok részben magán kiskereskedők, részben

földműves szövetkezetek és termelőszövetkezetek.)

Az üzletkirakatok előtt az udvaron körülfutóan a közönség közlekedésére szolgáló fedett árkádsor hullámpalával lefedett vasbeton szerkezete adja meg az udvar igen kedvező esztétikai térhatását.

A tervező gondosan ügyelt minden részletképzésre, s különös gonddal foglalkozott az anyagok és színek megválasztásával; a falak sajtolt téglával burkolt szép vörös színűek, amelyekhez a kirakatok világoskék színe párosul, és ezt hatásosan egészíti ki a vasbeton és vakolt felületek szürke, sárga és okker pasztell színezése.

Az oldalszárnyakat a tér közepén egy fedett kereszt szárny köti össze, egyik oldalára a tervező egy pavilonsort tervezett a különféle bazárárak számára.

A piac mögötti területet az eredeti program tekintetbevételével szekérpiacnak képezte ki a tervező. A későbbiek során azonban úgy döntöttek, hogy a piac nem bővül, ezért a szekérpiac területére a földműves szövetkezetek körzeti elosztó bázisát (nagykereskedelmi áruraktárát) építették fel. Igen pozitívan lehet csak értékelni a tervező azon fáradozását, hogy ha már ez sem a piachoz, sem a helyi központhoz nem tartozó raktárépület ide megépült, sikerült összeegyeztetni annak tervezőjével a piac magas értékű architektúráját, amit a raktárépület homlokzatának szinté sajtolt téglával való leburkolásával ért el.

Tanulságos. Úgy vélem, igen tanulságos dolog egy-egy ilyen utólagos vizsgálódás a "tett színhelyén" mind a tervező, mind az egész építészetköltemény számára."

Budapesten, 1977-ben nyílt meg az Országos Kardiológiai Intézet

A cikket Kéri Gyula írta az 1978-as Építész Művészete folyóiratba, a 3. évfolyamba jelent meg

"Az Országos kardiológiai Intézet az új intézet megnyitása előtt is már létezett az István Kórház területén szétszórtan, pavilonokban elhelyezve, korszerűtlen körülmények között, elévült építményekben, egységes vezetésre nehezen alkalmas módon.

Ezért volt szükséges a kérdéssel foglalkozni és 1967 óta az intézet kialakítása már folyamatba került és tartotta a megvalósításáig.

1977 esztendőben nyílt meg az új Országos Kardiológiai Intézet, a magyar szívgyógyászat önálló központi intézménye.

Az épület 40 méter magasságban, 40 000 légm³ terjedelmében a IX. Kálmán Kató útra nyitott. Külön álló telke van.

Az Intézmény 3 tevékenységet folytat: betegellátás, tudományos munkálkodás, orvostanhallgatók képzése - orvosok továbbképzése.

Az intézet gyakorlati része belgyógyászatra, szívsebészetre tagolódik.

Súlyosabb betegek két- és háromágyas elkülönítőbe kerülnek, Kórház emeletenként orvosi, főnővéri szobák, irodák, kezelők vannak, különféle csoportosításban, az igény szerint. Az emeleteket a központi nővérállomás és az ételt szétosztó tálalókonyha szolgálja ki.

A gyermekgyógyászat felépítése egyedi, mert az egyes korosztályokat (csecsemőtől 14 éves korig) fertőzést meggátló zsilipekkel szét kell választani, alaprajzi és berendezési formában is nagy különbségek megoldásával. Ide a látogatók nem léphetnek be, csak is az épületet ezen a szinten körülvevő függőfolyosóról tekinthetnek be a kórtermek ablakain. A betegfelvétel is külön lépcsőházzal, szűrő helyiségeken át lehetséges.

A betegellátást szolgálják továbbiakban a laboratóriumok: klinikafarmakológia (20 szétszórtan elhelyezett ágy szolgáltatása), izótóplaboratórium (szigorú sugárvédelmi rendelkezésekkel), angiológiai laboratórium (érbetegségek megállapítása), légzés funkciós laboratórium, EKG és mechanográfia laboratórium.

A betegellátás céljára készültek az első emeleti röntgenhelyiségek, korszerű berendezéssel

és funkcióval. Ugyancsak betegellátásra készült az első emeleti két haemodinamikai műtő és a felső szinteken elhelyezett négy sebészeti műtő, amelyek közül a kettő szokottnál nagyobb alapterületű, a súlyosabb szívűtékek elvégzése céljára. Az intézet betegellátó rendszere még ipari tv-vel is ellátott, hogy a műtők, egyes gyógyászati helyek a röntgenhelyiségekkel, tanulmányozó helyiségekkel is kapcsolatban lehessenek.

Az intézet laboratóriumaiban a betegellátáson kívül tudományos munka is folyik. Ennek a két fő iránya az alábbi:

- 1, a szív- és érbetegségek keletkezésének és megelőzésének kutatása,
- 2, új sebészeti és gyógyszeres eljárások kidolgozása

Orvostan hallgatók képzése, orvosok továbbképzése (kardiológus szakorvosképzés), tudományos kutatások szervezése részben hazai, részben a WHO keretén belül, 1977 évektől kezdve pedig a KGST országokban is.

Megemlítendő, hogy az intézetben új eljárások is folyamatban vannak, ezek közül kiemelhető:

- 1, echokardiografia - új diagnosztikai eljárás, amely az országban összesen három helyen található
- 2, ballonpumpa, a szívűködés gyengesége esetén alkalmazható, az országban egyetlen, nemzetközi viszonylatban sem gyakori még.

Az intézet könyvtárában, olvasótermében korszerű tudományos könyvanyag és folyóiratok állnak rendelkezésre a kutató, tudományos és gyakorlati munka segítségére. Mindez az épület második emeletén van., az igazgatósággal és a vezető orvosi testület szobáival együtt.

Az épület elhelyezésére, nagyságára korlátolt lehetőségek álltak rendelkezésre. A beépíthető alapterületet a beépítési százalék, a szomszédos épületektől és a telekhatároktól való távolságok szabták meg, az építési hatóságokkal való megegyezés szerint. A belső orvosi - személyi forgalmat emeletek közötti ellátó körforgó felvonó legnagyobb emelési szintét így is szabványok alól kellett feloldani.

A magas ház kategóriába tartozó 13 szintet foglal magába, két lépcsőháza szerkesztve. A forgalmat két betegfelvonó, egy körforgó (belső személyi forgalom), egy teher-, egy étel-,

és egy sterilfelvonó látja el. A monolit, pillérvázás vasbetonszerkezet hatszor hat méteres alaprajzi hálózatra szerkesztett.

A belső, tömör épületmagban épültek meg a közlekedési célt szolgáló részek és az úgy nevezet vizes helyiségek egy része. Így a teljes külső felület a betegellátás céljára megmaradt. Egyébként az a tény, hogy a kórházi ágyak úgynevezett hotelrészét a kiszolgáló egységekkel (pl.: műtő, röntgen, radiológia, laboratórium stb.) egy blokkban kellett megoldani - ideális lehetőségek között ezek önálló szárnyakkal, kapcsoló tagokkal illeszkednek a hoteltömbhöz, építészeti és épületgépészetben komoly fáradozást igényelt."

Kéri Gyula utolsó munkája

Margitszigeti gyógyszálló és gyógyfürdő 1979-ben készült el Kéri Gyula tervei alapján

Margitszigeti gyógyszálló és gyógyfürdő tervpályázat 110 000 Ft-os díjban részesített 16. sorszámú pályaműve.

Szerzői: Kéri Gyula, Barta György, Gáldi Gábor, Kárpáti Zoltán, Krasznai Konrád, Petrilla Péter, Szentesi Anikó, Rózsa György, Bozzai Lajos

1976-ban kiírt Margitszigeti gyógyszálló és gyógyfürdő tervpályázata, ami az Építészeti Művészete folyóirat 4. évfolyamában jelent meg

"Beépítését az építési terület közepén, a három különböző funkcionális egység (gyógyfürdő, szálló, étterem és gazdasági egység) egymástól elkülönített tömegeivel oldotta meg, melyeket lazán kialakított építészeti kapcsolatokkal egyesített.

Helyes gondolat a gyógyfürdő funkciójának a Nagyszálló felé való telepítése. A gyógyfürdő kétszintes tömegeivel jól zárja le a Nagyszálló mögötti térség északi oldalát.

Észak felé a beépítés súlyvonalában vezeti a hétszintes szállodaépületet. Jó építészeti érzéssel alakítja ki az egyes épületrészek külső arányait. A beépítés figyelemmel van a faállomány megóvására.

A meglévő átkötő közutat meghagyják a tervezők. A gyógyfürdő bejáratát ide, míg a gyógyszálló főbejáratát a keleti közútra csatlakoztatják.

Gépkocsi parkoló elhelyezése csak a szálló szempontjából felel meg. A gyógyfürdő főbejárata előtt még kocsi leállót sem létesítettek.

A jól elkülönített külső forgalmat következetesen és jól oldják meg a szállodán belül is. A földszinti közösségi és üzemi helyiségek elrendezése szellemes, térkialakításuk igényes, belső kapcsolataik jól megoldottak. (Vitatható az étterem északi tájolása, valamint a fodrászat hangsúlyozott elhelyezése.) Átgondolt a külső természettel való közvetlen és vizuális kapcsolat megteremtése. Az állandó használati követelményekre tekintettel vitatható a szálloda úszómedencéjének szabadtéri elhelyezése.

A gyógyfürdő részleg egészében és részleteiben tisztán fogalmazott, kifogástalan, igen nagy elmélyülésről tanúskodik, a technológiai sorrendnek megfelelő. Erénye még a higiéniai

szempontok magas szintű érvényesítése, pl. az előfürdőnél. Ugyanakkor nagy előnye a gyógymedencétér teljes kapcsolata a környező természeti effektusokkal. Különösen előnyös a kialakított gyógyudvar és ivókút kapcsolata, intim hangulata.

A szálloda vendéglátó ipari részének kapcsolata a gyógyfürdő részleggel, szükség szerinti elkülönítettsége teljesen megoldott. A szállodai hallban megtalálhatók a programban előírt szolgáltató részek. Csak a gyógyüdülő szállóvendégei részére tervezett étterem a hallban rövid úton megközelíthető. A konyha nagysága, funkcionális elrendezettsége és gazdasági háttérrel való összefüggése rendezett és szakmailag elfogatható. A Nagyszállóval való kapcsolat föld alatti folyosóval megoldott. A szállodai szobák elhelyezése szakmailag ideális. A lakosztályok tájolása kelet-nyugati irányú, tehát a Dunára néznek és a folyosó sarkán helyezkednek el. A szobák nagysága, a fürdőszobák rendezettsége megfelelő. Lift-összeköttetésről gondoskodik a szálloda fürdővendégei részére. Megoldott a szobaasszony elhelyezése, az étellift, a társalgó, a tiszta és szennyes ruha elhelyezése is.

Az épület szerkezetileg nehézség nélkül kivitelezhető, térfogata a tömör beépítés következtében gazdaságos."

1979-ben Építészet Művészete folyóiratban megjelent 5. évfolyamban írt cikket Petrilla Péter a szállóról

"Az épület telepítési helyét a Margitszigeten a lebontott Ybl-fürdő területére jelölte ki a tervezésre kiírt tervpályázat. Az évszázados fák elhelyezkedése és magassága az alapkonceptió kialakulásában jelentős szerepet játszott. Az együttes rendeltetése a tömegkialakításban is érzékelhető harmad tagozódást eredményezett. A szálloda nyolcszintes szárnya a fák közé hotelba, a

gyógyfürdő a gyalogos és autóbusz forgalom irányába települt, a gazdasági szárny a meglévő szálloda hasonló egységeivel biztosíthatja a kontaktust. A főbejáratok ennek a tagozódásnak megfelelően helyezkednek el. A személygépkocsi-forgalom csak az Árpád-híd felől bonyolódhat. Az épülettől északra és délre egyaránt parkolóhelyek állnak az érkezők rendelkezésére, az alagsorban személygépkocsi-tároló szolgálja a szállóvendégeket.

A szálló 206 szobát, 7 lakosztályt tartalmaz, az étterem és a különterem 210 fő, a konferencia terem 180 fő, a hall drink-bárja 20 fő, az eszpresszó 100 fő, az uszoda drink-bárja 24 fő, a bár 145 fő befogató képességű. Az étteremhez 150, az eszpresszóhoz 80 férőhelyes terasz csatlakozik. Az éttermet 600 adagos konyha szolgálja ki, a bár grill-konyhával rendelkezik. A szállodai szolgáltatások még a telefon, telex, TV-szoba, könyvtár és olvasóterem, fodrászat, kozmetika, pedikűr, üzletek, uszoda, szauna, szolárium, pipere mosoda, vegytisztító, napozóterasz.

A gyógyfürdő medencés részlegének napi tervezett forgalma 530 fő, egyéb kezelési helyeké 650 fő. A gyógyászati kezelés széles körű: különböző hőfokú thermál medencék, súlyfürdő, iszapkezelés, orvosi masszázs, elektromos kád, végtagfürdő, inhalatórium, tangenter, szénsavhabfürdő, normál kádfürdő, elektróterápia, fizioterápia, tornaterem, kondícióterem, fogorvos, fogínyzuhany, röntgen, laboratórium, orvosi rendelő.

A sokrétű rendeltetés bonyolult funkcionális szervezést igényelt. A vendég-, személyzeti és árú forgalom kereszteződésmentes lebonyolítására a szintbeli szétválasztás mutatkozott célszerűnek. A szállodai és a vendéglátás, valamint a külső fürdőzők forgalma a földszinten zajlik, a szálló és az uszoda, valamint a szálló és a gyógyfürdő közvetlen kapcsolatát az első emelet adja. Az alagsorban közlekedik a személyzet, és itt szállítják a tiszta, szennyes ruhát, egyéb árút stb. A függőleges személy- és áruforgalmat 3 személy-, és 9 teherlift biztosítja, a szennyes ruha külön ledobókön jut az alagsori raktárakba.

Az épület szerkezeti rendszere kétféle. A hotelszárny 3,75 m-es tengelytávolságú SCAN-FORM alagútzsaluval megépített monolit vasbeton szerkezet, mely a földszinten átvált 7,5 m raszterrendszerű pillérvázszá. Az alacsony épületrendszerrel a 6X6 m-es pillérállás kielégítette a sokrétű funkciót, de a nagyobb belső tereknél az egyik irányban 12 m tengelytáv beiktatása vált szükségessé. Az alacsony épületrész szerkezeti tervei SCAN-FORM síkzsaluzat alkalmazásának figyelembevételével készültek. A medencés tér vasbeton szerkezete hagyományos zsaluzást igényelt. A földmunka és az alapozás elkészítéséhez munkaterületet körülzáró résfal készült, a Duna változó vízállásra való tekintettel. Az alapozás a szálló alatt a teherhordó talajig lebocsátott résalap, az alacsony, alapincézett részén víznyomásra méretezett lemezalap leterhelő betonozással. A felmenő tartószerkezetek vasbeton pillérek, a pincekontúron alagsori szinten 30 cm, a szálló részen 15 cm vastag vasbeton falak. A határoló, kitöltő falazat és a gyógyfürdő vizes helyiségeinek válaszfalai téglafalak, egyéb helyeken a válaszfalak gipszkarton szerelt falak. A vízszigetelés az alapincézett területen TROCAL, a belső helyiségekben NEOACID, a tetőn RHEPANOL fólia. A hőszigetelés a födémeknél poliuretánhab, a vasbeton végfalaknál burkolat alatt és a gépházaknál NIKECELL. A hangszigetelést a szükséges helyeken ásványgyapot hanggátló és hangelnyelő felületek biztosítják. A nyílászáró szerkezetek külső felületeken egységesen alumínium szerkezetűek eloxálással, a belső térben fából készültek.

Az épületet külső megjelenésében a kevés anyag alkalmazása jellemzi. Süttői kőburkolat adja a falfelületeket. A középbronz színűre eloxált alumínium nyílászárókban hasonló színárnyalatú a fényvisszaverő üveg. Ugyanez az üvegfajta átlátszó és homókfúvott kivitelben képezi a loggiák mellvédjeit és az elválasztóit. A gépészeti felépítmények burkolata zománczott edzett üveg. A tetőfelületek esztétikus kiképzésére tetőkertek, kő- és műkőburkolatú teraszok, és nagy szemű kavicsal borított felületek szolgálnak.

Az együttes gépészeti ellátottsága a szálloda és a gyógyfürdő igényeinek megfelelő színvonalú. Az elektromos energia-ellátást saját transzformátorállomás biztosítja két egységgel a világítás és az erőátvitel részére. Üzemzavar esetére 220 V-os akkumulátor telepről üzemel a tartalékvilágítás. Az épület vízellátása a közhálózatról, és három thermál kútról történik. A vízgépházban elosztás, vízlágyítás, vízmelegítés, a thermálvízközpontban a keverés, hűtés folyamata zajlik, az uszoda vízforgató berendezéssel működik. A hőenergia-ellátást a gazdasági szárny emeletén elhelyezett gáztüzelésű kazánház gőzkazánjai biztosítják, a központi fűtés rendszere szivattyús meleg vízfűtés. A légtechnikai ellátás decentralizált központokra épül. Minden közösségi helyiség klimatizált.

A belső felületképzést az egységes megjelenésre való törekvés jellemzi. A hidegburkolatú közösségi helyiségek padlója sárga siklósi márvány, a meleg burkolatú helyiségeké különböző típusú,, de azonos színárnyalatú szőnyegpadló. A falburkolatok pácolt mahagóni és amerikai dió, a medencés terek álmennyezete pácolt vörösfenyő. A bútorok a falburkolathoz színben és tónusban összehorgolt pácolásokkal készültek.

Formailag a lekerekített sarkú felületek dominálnak."

megemlékezés Kéri Gyuláról című cikke:

"Lehet-e egy életen át tartó munkáról, magatartásról úgy megemlékezni, hogy az alkotóról, az emberről csak vázlatos képet is kaphasson valaki, aki Őt nem ismerte? Az évtizedeken át folytatott küzdelemről, melyet a műért önmagával, az adott körülményekkel vívott meg és amelyek ott vannak valahol műveiben, lehet-e megfelelő szavakkal szólni, anélkül hogy a valóság torzulást szenvedne?

Nem lehet teljességre törekedni, de még e rövid megemlékezés sem ragadhatja túlzásra a sorok íróját, mert Ő ezt úgysem engedné. Egész életében valamennyi művében kicsiben és nagyban a reális, tiszta, egyértelmű megoldások kaptak súlyt, minden egyéb, még önmaga legyűrése árán is csak a második sorban rendeződtek. Az egyszerűsége törekvés stílusává vált és csalhatatlan érzékekkel talált rá a legrövidebb útra, jelentette számára azt a tudatot, hogy jól tervezett, elérte az általa készíthető legjobbat. Erőt vett a túlzó, elragadónak látszó megoldások csábításán, lenyesegette a zavaró feleslegeket és így egyensúlyba jutva meggyőződésével, nyugodt szívvel adta át az építész számára a legáhíttabb fórumnak munkáját, a kivitelnek.

A tiszta, egyértelmű funkció, az áttekinthető alaprajz, az épülettechnológiai építészeti megfogalmazásának maximális érvényesítése lett a legfőbb célja, amelynek minden más a szolgálatába állította, mellé-, alárendelt.

Rengeteget dolgozott, épített. Ezek közül az épületek közül nem egy műfajában úttörő munka (állatkerti állatházak, kórházak, szanatóriumok, Kardiológiai Intézet stb.). Sok pályázaton vett részt, eredményesen és ezek közül nem egyet, amivel kevesen dicsekedhetnek meg is épített.

A tervek és pályázatok bíráló bizottságai honorálták a következetes, könnyen áttekinthető vonalvezetésű telepítési elgondolásokat, alaprajzi elrendezéseket, aminek eredményeképpen és természetesen a már megépült és az elgondolásait igazoló épületei alapján némely területen (egészségügy, fürdőszálló, piac) specialistának, elismert szakembernek számított. Segítette Őt elképzeléseinek megvalósításában a nagy, több évtizedes kivitelezési tapasztalat, amit az együttműködő partnerek, vállalatok mindig elismertek. Szerették rugalmasságáért, megértéséért, amivel kezelte a feladatokat, amiért nem ismert fáradságot a megvalósítás érdekében.

Nagyszerű munkatárs volt, aki nem kívánta személyét mindenben érvényesíteni. Szerényen, kedves humorral fogadta a munka örömeit, buktatóit. Ennek a bölcs türelemnek, az élet egész területén mutatott megértésnek köszönhető, hogy nem voltak ellenségei, irigyei. Segítőkészséggel, tudásával mindenkor mindenki számára rendelkezésre állt és ezt nem formálisan, hanem szívvel-lélekkel tette.

Az állami tervezésben töltött közel 30 év megnyitja számára a lehetőséget az országos jelentőségű nagyberuházások tervezésre is. Élve ezzel, egyéniségének megfelelő, jellegzetes építményeket tervez, épít. Részt vesz a Magyar Építőművészek Szövetsége munkájában, tevékeny szerepet vállal a honi építészet feladatainak, gondjainak megoldásában.

A két világháború, az egyik amelyben úgyszólván beleszületett, a másik amit fiatal emberként élt át, nem vonult el hatástalanul mellette, nem hogy elvette, de felfokozta életkedvét, tenni vágyását. Örömmel szólt róla, hogy az élet kegyes hozzá és olyan feladatot rótt rá, ami a legpozitívabb minden emberi tevékenység között; építhet, alkot, még hozzá maradandót. Az utókor fogja életművét értékelni, amiről mi kortársak csak elismeréssel és tisztelettel szólhatunk."